

Closing the Circle

Parasha Beshalach

1

Shemot - ch. 17

⁵ HASHEM said to Moses, "Pass before the people and take with you some of the elders of Israel; and in your hand take your staff with which you struck the River, and go. ⁶ Behold! — I shall stand before you by the rock in Horeb; you shall strike the rock and water will come forth from it and the people will drink. Moses did so in the sight of the elders of Israel. ⁷ He called the place Massah U'Meribah, because of the contention of the Children of Israel and because of their test of HASHEM, saying, "Is HASHEM among us or not?"

⁸ Amalek came and battled Israel in Rephidim. ⁹ Moses said to Joshua, "Choose people for us and go do battle with Amalek; tomorrow I will stand on top of the hill with the staff of God in my hand. ¹⁰ Joshua did as Moses said to him, to do battle with Amalek; and Moses, Aaron, and Hur ascended to the top of the hill. ¹¹ It happened that when Moses raised his hand Israel was stronger, and when he lowered his hand Amalek was stronger. ¹² Moses' hands grew heavy, so they took a stone and put it under him and he sat on it, and Aaron and Hur supported his hands, one on this side and one on that side, and he remained with his hands in faithful prayer until sunset. ¹³ Joshua weakened Amalek and its people with the sword's blade.

204 חזקיהו - חזקיהו 3

^the Jewish people had just experienced one of the greatest manifestations of divine power in history. Ten supernatural plagues had compelled the mightiest nation on earth to free them from their servitude. The sea had split before them, and manna had rained from the heavens to nourish them. How could they possibly question "Is G-d amongst us or not?"

והן מחוללות. המחול הוא התרוממות מעל פני הקרקע, קפיצה אל השמיים. עם ישראל

מחרומם מעבר למגבלות הארציות האופפות את האדם, מעבר לטבע האנושי שהיזדקק לצרכי החיים הנורמליים כגון: אוכל וגם מעבר לחוקי הטבע הפיסיקליים — התרוממות המתבטאת ב"שיכחת" הכנת הלחם ובקריעת הים. הן מחוללות במחול המבטא את אושר החופש וההשתחררות מעול האדם והעולם.

7 ר' פינחס בן אלעזר - ר' פינחס בן אלעזר

"רפיון ידים" אינו ביטול תורה. ענין אחר יש בזה. נראה נא מה כתוב לפני מלחמת עמלק: "ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין". חלילה לנו להבין שהיה לדור דעה ספק אם יש ה' בקרבם או לא תינו. במצב של קריעת ים סוף, ענני כבוד ומן אי אפשר לשאול שאלה כזאת. כדי לעמוד על עומק הענין עלינו לדעת, שיש אצל הבורא שתי מידות גבוהות מאד: העליונה נקראת "אין" מפני שאין לבני אדם שום השגה בה, דלית מחשבה תפיסא ביה כלל. המידה השנייה המסתעפת ממנה נקראת "יש"; היא התכונה העליונה שיש לבני אדם השגה בה, והיתה זאת שאלתו של דוד המדבר, איזו מידה של הקב"ה מנהיגה אותם ושוכנת בקרבם, המידה העליונה הנקראת "אין" או זו הנקראת "יש". הרי זוהי חקירה גבוהה עד מאד, כראוי לדור דיעה.

The Call of the Torah R. Munk: 204

8 However, the negative alternative is not expressed by the usual term אם אין, or not, (see for example 16:4 above), but by אין אף, if not [lit. if nothing]. This inspired R' Shimon to offer an alternate interpretation: Israel's question concerned the very nature of the Divine Being. Does God possess a material existence which manifests His presence in this world, or does He dwell exclusively in the spiritual, transcendent world, with an immaterial nothingness in this world? In theory, this question would not have justified such a harsh reprimand, except for the defiant way in which the Israelites asked it.

לאור דברינו מאירים שבעתיים דברי חז"ל על אופן אמירת השירה. נצטט את דברי חז"ל בתוספת דבריו הקדושים של המהר"ל (גבורות ה' פמ"ז): "יעוד שם דרש רבי יוסי הגלילי בשעה שעלו מן הים נתנו עיניהם לומר שירה. עולל מוטל על ברכי אמו ותינוק יונק משדי אמו - כיון שראו שכונה עולל הגביה צוארו ותינוק שמת דד מפיו ואמר: זה א-לי ואנוהו, שנאמר 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז'. היה ר' מאיר אומר: אפילו עוברים שבמעי אמן היו אומרים שירה, שנאמר 'במקהלות ברכו אלוקים ממקור ישראל'. ע"כ. רצו בזה, כמו שאמרנו למעלה כי השירה הוא מצד העלול אשר הוא משתוקק הדביקות בעלתו אשר הוא בא ממנו. כי כל עלול הוא משתוקק אל עלתו. ולפיכך סבר רבי יוסי הגלילי כי הקטן אשר הוא עלול מן האם והיה דבק באמו או התינוק שהיה פונה אל דבר שהוא לו סבה מקיימת שהוא היניקה ויונק משדי אמו, כאשר ראה השכינה - היא העלה באמת - היה מניח הסבה והעלה הגשמית ופונה אל עלתו - שהוא עלה באמת. כי כל הדברים פונים אל העלה שלהם. כלל הדבר, אשר רצו בזה כי כל כך היה מדרגתם עד שהיו כולם פונים אל העלה ודביקים בה. וזהו ענין השירה כי אין אתה צריך לומר השירה הזאת של התינוק שירה בפה ובדיבור כמו שמבינים בני אדם, רק כי היה מדרגת ישראל כ"כ עד שהיו כולם כאחד דביקים בעלה ראשונה מסולקים מן החמרי. וכן לרבי מאיר מה שאמר אף עוברים שבמעי

4 אדם אמרו שירה, כל זה הוא התדבקות בעלה וזהו השירה שאמרו ישראל. כי כבר אמרנו כי השירה היא השתוקקות אשר הוא עלול אל העלה מצד שהוא עלתו... עד שהן כולם כאחד (היו) דביקים בעלה ראשונה מסולקים מן החמרי. ע"כ.

ביאור הענין הוא, שהגילוי שנתגלה בקריעת ים סוף היה אותו גילוי הנקרא "מעשה מרכבה" - שענינו תפיסת המציאות כדבר הבטל לעלתו, כמו שכתבנו לעיל. וכתוצאה מכך שרו ישראל שירה והתרוממו להדבק בבוראם ובעלתם הראשונה, עד כדי שחדלו להרגיש כמציאות נבדלת, אלא כמציאות המצורפת לשורשה.

5 שורש ענין השיר טמון בעצם המלה 'שיר', שמשמעותה נעימת הסוף בנקודת השורש, בבחינת 'מעגל' כמו שהתבאר במאמר הקודם. ואמנם זוהי דרגת חשר שירה - הדבקות בשורש הוויתו עד התבטלות מהמציאות.

6 שכינה מדברת מתוך גרונו

בשירת הים זכו ישראל לדבר נפלא - שירתם נקבעה בתורתנו הקדושה יחד עם יתר פרשיות התורה שנתנו מפי הגבורה. והדבר נורא למתבונן - כיצד דיבורו של בן תמותה יכול לקבל את אות החשיבות הניתנת לדבר ה'! אך הביאור על פי דרכנו הוא, שאותה התבטלות לנותן התורה גרמה שהדיבורים שלהם עצמם נחשבו כדבר ה' ממש!

כמו בכל הנהגת אדם מישראל, כך הוא גם במחשבה. יש מחשבה המתלווה אל הבורא, ובכל דבר ובכל ענין שהיא עוסקת בו היא ממשמשת את קירבתו ית'; זוהי מחשבה אמיתית של תורה. ויש מחשבה, אפילו בתורה, שאינה ממשמשת את הבורא, וכאילו האדם במחשבתו הוא "לבד". ותהיה זו אפילו מחשבה עמוקה מאד, אבל היא אינה מקרבת את הבורא אל האדם או האדם אל הבורא ואו היא מרחקת אותו ממנו. אדם יכול לעסוק בחקירה עמוקה מאד בעניני אמונה, אבל בתוך חקירתו הוא בבחינת "לבד". ואינו מרגיש בקרבתו ית'; זוהי מחשבה המרחקת אותו, אע"פ שאין בעצם המחשבה דבר פסול. זהו ענין עמוק, ומתוך עומק ענין זה נגיש לפרשת "נסותם את ה'" לאמר היש ה' בקרבנו אם אין? זו היתה חקירה עמוקה, כפי שביארנו לעיל, אבל מרעיה הגדיר אותה "נסותם את ה'", וחז"ל המשילו אותם לבנו המורכב על כתפו ושואל "היכן אבא". החקירה היתה עמוקה, אבל לפי מדרגת הנוראה נתבעו על כך שבמחשבתם זו "הלכו לבד"; תוד כדי מחשבתם לא הרגישו שהם כביכול מורכבים על כתפיו של הקב"ה. אי לזאת, היתה חקירה זו מגדר מחשבה המרחקת ממנו ית', ולא מחשבה המקרבת. עצור כאן, קורא חביבי, והתעמק היטב להבין ענין זה על בוריו כי עמוק הוא.

13 Stone for Truth-Vol. 3 - pg 44

We find that mitzvot are sometimes called "life," as we say in our prayers "for they [the words of the Torah] are our life." In other sources, however, we find that mitzvot are called *levushim* (apparel). What is meant by these terms, and do they not involve some contradiction?

The truth is that there are two ways of performing mitzvot.

(1) One can perform a mitzva with inwardness of heart, with feeling, with struggle against the *yetzer ha-ra'* and with self-sacrifice. This is what is called "life," since it adds to the personality a point of holiness which was not there before. "Living" means supplying a need which the ego feels and struggles to fulfill — and this is what has been done in this case.

(2) Another way of doing mitzvot is as a result of one's upbringing, as "human commands learned by rote."² This is the type of mitzva performance called "apparel." Even if it is lacking in inwardness it has considerable educational value, and can prevent a person from falling still lower. One who is surrounded by mitzvot possesses a certain shield against the *yetzer*

ha-ra', even if they are done only outwardly and superficially. This is why they are called "apparel"; clothing is a safeguard against the environment. This is the holiness that resides in the mere performance of mitzvot, even for extraneous motives.

למדנו בזה מהי כוונת התפילה, וזאת לא כפי שהגנו מורגלים לכוון פירוש המלות לבד; תיבות התפילה הן מורידות במה "להסתכל כלפי מעלה" במחשבה נכונה, ועי"ז נצטר הציון להתקרב אל הקב"ה בעבודה. מחשבה גרידא אינה תפילה אלא תורה. אם יתאמץ אדם לחשוב מחשבות גדולות על "הגדול הגבור והנורא" — זוהי מחשבה של תורה, ולא תפילה, אבל אם יחשוב על "הגדול הגבור והנורא" ויתענג על ה' בתיבות התפילה "כלשון הנפה" (ב, א), ומעב יתעורר בלבו רצון להתקרב אליו ית' ולעמוד לפניו — זוהי כוונת תפילה, ובדוק ומנוסה הוא: אם אדם בגשתו להתפלל יעורר מחשבה וגם רצון — יצליח בתפילתו.

נגסה להתלמד בכוונת הלב לפי מתכונת זו בפסוק ראשון של קריאת שמע פעם ביום. אנו חוזרים בזה לשלב הראשון של ההתלמדות במחשבה, והיינו לרכו את המחשבה מבלי לתת לה לסטות לענין צדדי. כדי להגיע לזה, יש לעשות הפסקה קטנה אחרי הבוחר בעמו ישראל באהבה ולהתכוון למה שהולכים לומר ולכוון, ואח"כ נגיד שמע ישראל בריכוז המחשבה וברצון לקבל עול מלכות שמים.

אין לאדם ללכת "לבד", בלי בוראו עמו. "כי לית חן הם לראשך" (משלי א, ט); התורה היא סוד של ליווי, שלא נלך לבד בדרך חיינו, וזוהי תכלית אדם בעולמו, ללכת עם בוראו ולא לבד; "ויתהלך חנוך את האלקים", "את האלקים התהלך נח", "תתהלך לפני ה' תמים", "אחרי ה' אלקיכם תלכו": אתו, לפניו, אחרי ית', אבל לא לבד.

וזאת בתורה וביראה, במידות ובמעשים. גם במחשבה, ובמחשבה בתורה, יש בחינה של הליכה לבד ויש הליכה אתו ית'. מחשבה אמיתית היא הממששת תמיד את קירבתו ית'. תתכן מחשבה בתורה, נכונה וטובה, אבל בלעדיו ית', וגם זוהי בחינה של הליכה לבד. "כוונת הלב", אמרנו, היא שילוב מחשבה ורצון. תפילה במחשבה לבד בלי רצון — תורה היא ולא תפילה, אך גם במחשבה התורה יכול להיות צליל של רצון להתקרב, במישוש רצון ה' או בהלכה למעשה.

על תביעה זו נקרא המקום "רפידים שרפו ידים בתורה", ואין זה ביטול תורה אלא רפיון של מחשבה בגדר "הליכה לבד", וחזו הגורם הפנימי לביאת עמלק ונקודת הרפיון הדקה הראה להם עמלק מבחץ בצורה מגדלת מאד — אשר קרן בדרך — קירדך והפשיך מריתחתך" (סוף כי תצא ורש"י שם). הקרירות הדקה במחשבתם הראה עמלק להם במלחמתו בחוץ, כמשל האמבטיה הרתחת שאין כל בריה יכול לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד, קפץ וירד לתוכה, אע"פ שנכחה הקרה אותה בפני אחרים (רש"י שם מחז"ל).

14

But it seems difficult on the face of it: how can an act be considered as the service of Hashem without proper motivation? And can there be holiness without true service? The answer is, as we have stated above, that the act itself has its effect on us by way of safeguard — and this, too, is the will of Hashem. But this cannot be called "life." A person can be said to live spiritually only when there is renewal and growth in his inner essence.

15

"God made man in His image."³ Just as God renews creation every day, so should man renew his inner being, his feelings and alertness, which constitute his inner life. We must look at this in its deeper psychological aspect. Sometimes one resolves to strengthen oneself in Torah and mitzvot, but after a short while one's resolve fails and one finds oneself in the same state of slackness as before. "Who can ascend the mountain of God?"⁶ — this is hard enough in all conscience; but "who can stand in His holy place?" — to remain there after one has reached it is the hardest task of all.

והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו'. וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה, אלא לומר לך: כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברין, ואם לא היו נופלים. כיצא בדבר אתה אומר: עשה לך שרף ושים אותו על נס, והיה כל הנשוח וראה אותו וחי — וכי נחש ממית או נחש מחיה, אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים, ואם לאו היו נימוקים" (פ"ג ר"ה מ"ח).

17

הרי כאן מבארת המשנה מהי כוונת הלב, ויש בה שני ענינים: הסתכלות כלפי מעלה והיא המחשבה, כי בודאי הרמת העיניים בלי מחשבה אינה כלום. — והשתעבדות להקב"ה והיו כרצונו. הרי כוונת הלב היא מחשבה על הקב"ה, ועל ידה מתעורר הלב להשתעבד כרצון לעבודתו.

ענף מיוחד בקיום המצוות מזהו הידור המצוה. החיוב הרגיל של הידור מתבטא בני המצוה: התנאה לפני במצוה. עשה לפנינו סוכה נאה, ולולב נאה ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה, לכתוב לשמו בדיו נאה בקולמוס נאה"י.

אפשר היה לחשוב שההידור בא רק לקישוט חיצוני של המצוה, כ"עיסורי ביכורים" ²⁰ המקשטים את סלי הביכורים בקלתות של זהב, שאין להם כל יחס

לגוף המצוה עצמה, לביכורים. ממילא אין הבדל בין המרבה והממעט ובלבד שיקיים את גוף המצוה. בטעות זו נכשל קין. ועל כן שעה ה' למנחת הבל שהביא "מבכורות צאנו ומתלביהן" ²¹.

הידור המצוה מבטא את יופיו הפנימי של העושה, הוא משקף את ליבו השלם בעבודת הבורא ולא מסוג הפרושים הצבועים ה"מראה עצמו כאילו קיים הכל" ²² — והוא מכריז "מה תובתי תו ואעשה" ²³. המהדר כופה את יצרו לעבודת בוראו — ומוותר משלו לצורך גבוה.

20 "הרצוה לזכות עצמו, יכוף יצרו הרע וירחיב ידו ויביא קרבנו מן היפה והמשובח ביותר שבאותו המין שיביא ממנו. הרי נאמר בתורה: 'והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומתלביהן, וישע ה' אל הבל ואל מנחתו'. והוא הדין בכל דבר לשם היאל הטוב" ²⁴ שהיה מן הנאה והטוב ²⁵.

21 כשאברהם נגש לעקידה להכין את מכשירי המצוה, הרי ביחס לעצים "היה אפשר לסמור למצוא עצים באחד היערים, וק"ו שהיה אפשר לקחת את גורי העצים בלתי מבוקעים, ולהכשירם להבערה בעת אשר יהיה כבר מוכן הצורך להשתמש בהם" ²⁶.

מדוע מוסיף אברהם עול על עצמו בדבר שלא נצטוה, אלא שכאן מתגלית האהבה הגדולה לבורא, לקיים את המצוה בשלמות, ואהבה זו היא יסוד הידור שבמצוה, לקשר הנפשי של העושה, לעשות מעבר למקובל ולמחויב. "אבל האהבה האלהית העליונה העוברת כל טבע אנושי, היא שבערה בלב האב הקדוש, כדי לזרוז להכין, גם את ההידור והסדר של תשמישי קרבן אלה, כמו העצים, בהקדמה זריזה ומתונה גם יחד" ²⁷.

22

מעשים אלו הנעשים בהידור — מהוים גילום לרחשי הנפש המתענגת בעשיית המצוות.

רמיתו של הראי"ה להידור מצוה בבקיעת העצים — מתאימה לדברי חז"ל בצורה נפלאה. החיוב להדר במצוות נלמד מהפסוק: "זה אלי ואנוהו", הנאמר בקריעת ים סוף, "ובזכות כי עזי העולה — נבקע הים לישראל", הרי שמעשה אבות סימן לבנים.

24

Pinkas Torah R. Gutter - pg 108

One who knows the intoxicating bliss of *devaikus baHashem* strives to fulfill *mitzvos* with as much beauty as possible, since he knows that physical beauty is but another means to attain even greater *devaikus*. Such a person endeavors to imbue every *mitzvah* with beauty.

25

The Inside Story - Ed. L. Tauber pg 163

Yet such is the nature of doubt. There is doubt that is based on rational query. There is doubt that rises from the doubter's subjective motives and desires. But then there is ^{*} doubt pure and simple: irrational doubt, doubt more powerful than reason. Doubt that neutralizes the most convincing arguments and the most inspiring experiences with nothing more than a cynical shrug.

Such was the doubt that left the Jewish people susceptible to attack from Amalek. "Amalek," in the spiritual sphere, is the essence of baseless, irrational indifference; in the words of the Midrash:

26 What is the incident (of Amalek) comparable to? To a boiling tub of water which no creature was able to enter. Along came one evil-doer and jumped into it. Although he was burned, he cooled it for the others. So, too, when Israel came out of Egypt, and G-d rent the sea before them and drowned the Egyptians within it, the fear of them fell upon all the nations. But when Amalek came and challenged them, although he received his due from them, he cooled' the awe of them for the nations of the world.²

23 וטו טו טו טו טו

ואנוהו [טו ב]. פרש"י שלושה פירושים (א) מתחרגום שהוא לבנות מקדש לשון נוח שאנו. (ב) התנאה במצוות סוכה נאה ולולב נאה ס"ח נאה. (ג) לספר גורו ושבתו, ונראה שכולן תלויין זה בזה, דהוינו בחיי הגשם שהדירה שהוא עיקר אצל האדם בחייו הוא עושה נאה ויפה, כמאמרם [ברכות נו ב] דירה נאה מרחיבה דעתו של האדם, וכן הוא בכלי הבית שהם ג"כ עיקר בחיים, וכן תאכל עצמו ^{*} משתדלין שיהיה יפה ונאה, אף שצריכין להוציא הוצאות הרבה ע"ז, ולכן את התורה ומצוות שהם עיקר חיים שלו יש לו לעשות נאה ויפה, ולדקדק בקיומן לא רק לצאת ידי חובה אלא לעשות בחדור ובאופן היותר טוב ונאה. וגם חיונו שמה שהוא עיקר להאדם, כשיש לו הוא משתבח בו ומספר לחבריו שבה הדבר שהשיג, ולכן כשהתורה ומצוות הם עיקר חייו כפי שצריך להיות הוא משבח אותם ואת הקב"ה המצוה אותם.

27

This is why Amalek and what he represents constitutes the arch enemy of the Jewish people and their mission in life; as Moses proclaimed, "G-d has sworn by His throne; G-d is at war with Amalek for all generations." Truth can refute the logical arguments offered against it. Truth can even prevail over man's selfish drives and desires; for intrinsic to the nature of man is the axiom that the "mind rules over the heart" — that it is within a person's capacity to so thoroughly appreciate a truth that it is ingrained in his

character and implemented in his behavior.⁴ But man's rational faculties are powerless against the challenge of an Amalek who leaps into the boiling tub, who brazenly mocks the truth and cools man's most inspired moments with nothing more than a dismissive "So what?"

Amalek attacked Israel "on the road, on the way out of Egypt," as they were headed toward Mount Sinai to receive G-d's Torah and their mandate as His people. Here, too, history mirrors the inner workings of the soul: the timing of the historical Amalek's attack describes the internal circumstances under which the pestilence of baseless doubt rears its head.

29

In the Passover Haggadah we say: "In every generation one must see himself as if he himself came out of *Mitzrayim*." *Mitzrayim*, the Hebrew word for Egypt, means "narrow straits"; on the personal level, this refers to what Chassidic teaching calls the "narrowness of the neck" which intersects between the mind and the heart. Just as, physically, the head and the heart are joined by a narrow passageway—the neck—so it is in the spiritual-psychological sense. Although, as mentioned above, the mind possesses an innate superiority over the heart, it is a most difficult and challenging task for a person to exercise this superiority—to direct and mold his feelings and desires to conform with what he knows to be right. This is the "Exodus from *mitzrayim*" that is incumbent on each and every generation: the individual challenge to negotiate the narrow straits of his internal "neck," to overcome the material enticements, the emotional subjectivity, the ego and self-interest which undermine the mind's authority over the heart and impede its influence on the person's character and behavior.⁵

32

But there remains one enemy which threatens also the post-Exodus individual: Amalek. Amalek "knows his Master and consciously rebels against Him." Amalek does not challenge the truth with arguments, or even with selfish motivations—he just disregards it. To the axiom, "Do truth because it is true," Amalek says "So what?" Armed with nothing but his *chutzpah*, Amalek jumps into the boiling tub, contests the incontestable. And in doing so he cools its impact.

34

Worldmask - R. Tarz pg 198

When Amalek attacked in the desert, Yehoshua led the battle against them while Moshe positioned himself above the battlefield. Moshe held his hands up, and the battle went in favor of the Jewish people. But when Moshe's hands grew heavy and sank, the tide of battle turned; Amalek began to prevail. What is the meaning of this?

While Moshe's hands were held above his head, we were able to defeat Amalek. We are the nation of "*Na'aseh v'nishma* - We shall do and (then) we shall hear (understand)." We commit ourselves to Hashem before we understand or even attempt to assess the meaning of His Torah and where that commitment will take us. We commit ourselves because He is the Creator and He is truth; what other option could possibly be intellectually honest?

30

As long as a person is still imprisoned in his personal *mitzrayim*, he faces many challenges to his integrity. As long as he has not succeeded in establishing his mind as the axis on which all else revolves, his base instincts and traits—such as greed, anger, the quest for power and instant gratification—may get the better of him.

31

But once he achieves his personal "Exodus" from the narrow straits of his psyche, once he establishes his knowledge and understanding of the truth as the determining force in his life, the battle is all but won. He may be confronted with negative ideas and rationalizations, but free of the distortions of self-interest, the truth will triumph. He may be tempted by negative drives and desires, but if in his life the mind rules the heart, it will curb and ultimately transform them.

32 נתיב ישר - פ' תצא

זהו עיקר קליפת עמלק המתגברת בעתים הגבוהים כאשר ישראל מתעלים וראוי כבר להיות התיקון הגמור. ועד"ו הוא בנוגע לכל יהודי בפרטות, בזמנים הגבוהים שלו כאשר הוא מתעלה ומקבל ע"ע להיטיב דרכו ומתחיל לגדול או מתגברת עליו קליפת עמלק למנוע ממנו מלהגיע לעולם התיקון, שלא יהיה התיקון הגמור של עולמו הפרטי, ועל יהודי לרצות זאת בבחי' ודע את אויבך, שעיקר קליפת

35

Moshe Rabbenu, that human being who contains within himself all of the Jewish people, holds his hands above his head. The hands are the organs of *asi'ah*, of doing, the head is the organ of understanding. When the hands are held higher than the head, the meaning is that practice comes before judgement, before understanding. The *na'aseh* dimension is held above the *nishma* dimension. "We shall do, and then we shall understand." Our actions, our real and practical commitment to You are not limited by our intellect or our ego; we shall do what is true and right regardless of our personal and vested interests. But Amalek is all ego, all vested interest. I am important, I am everything. First I judge, first I must understand; perhaps later I shall decide to act; but then again, perhaps not. It all depends on what is in it for me. First, my understanding, my head. Then, perhaps, my practical commitment, my hands.

How is one to respond to Amalek? How is one to deal with the apathy, the cynicism, the senseless doubt within? Amalek is irrational and totally unresponsive to reason; the answer to Amalek is likewise supra-rational.

In his Tanya, Rabbi Schneur Zalman of Liadi discusses the faith in G-d that is integral to the Jewish soul. Faith is not something that must be attained; it need only be revealed, for it is woven into the very fabric of the soul's essence. Faith, continues Rabbi Schneur Zalman, transcends reason. Through faith one relates to the infinite truth of G-d in its totality, unlike the perception achieved by reason, which is defined and limited by the finite nature of the human mind. Thus Rabbi Schneur Zalman explains the amazing fact that, throughout Jewish history, many thousands of Jews have sacrificed their lives rather than renounce their faith and their bond with the Almighty, including many who had little conscious knowledge and appreciation of their Jewishness and did not practice it in their daily lives. At their moment of truth, when they perceived that their very identity as Jews was at stake, their intrinsic faith—a faith that knows no bounds or equivocations—came to light, and overpowered all else.⁴

39

* The Jew's response to Amalek is to remember. To call forth his soul's reserves of supra-rational faith, a faith which may lie buried and forgotten under a mass of mundane involvements and entanglements. A faith which, when remembered, can meet his every moral challenge, rational or not.⁵

108 חתן - 5 אבן 108
* בכל המצבים האלה נקרא האדם לעמוד, ובכולם מתפשטת ההדרכה האלוקית. החיים אינם רק שירה עליונה, אין בהם רק גדול, אלא יש בהם גם פרטי פרטים קטנים ומצבים מסובכים. נדרשת גבורה, היא היכולת לצמצם את האור האלוקי הגדול ולהחזירו אל כל המורדות שהחיים השתפלו אליהם. אדם צריך להיות לא רק גדול, לא רק עורר לחזון שירי עליון של החיים, אלא גם גיבור.¹² החי עם החזון הגדול גם בהסתכנו עם קשיי המציאות. האמונה האמיתית מתנגשת עם סלעי המציאות, ואינה מתנפצת בהם אלא גוברת עליהם.

41

Sema - ch. 16

⁴ HASHEM said to Moses, "Behold! — I shall rain down for you food from heaven; let the people go out and pick each day's portion on its day, so that I can test them, whether they will follow My teaching or not. ⁵ And it shall be that on the sixth day when they prepare what they bring, it will be double what they pick every day."

Tverski on Spirituality - pg 80

42 The spiritual life is not an easy one, and a person is repeatedly confronted by temptations to do things that would divert him from the straight path to his ultimate goal. Committing oneself to a lifelong adherence to spirituality may be overwhelming. Yet, Moses assures us that it is not at all difficult. To the contrary, "It is very close to you — in your mouth and in your heart — to do it" (Deuteronomy 30:14). How can it be so easy if we are to struggle against temptation all our life?

* The answer is simple. Do not undertake a lifetime of struggle. That may seem so formidable that one may give up the battle. Rather, deal today only with today's challenges. Inasmuch as there is nothing you can do today about tomorrow's temptations, leave that struggle for tomorrow, and do not even consider it today. The ability to cope with today's challenges are well within our capacity.

של המעשה: ממעשה גשמי יבש נוצרה רוחניות באדם, וגם בזה אין לנו מהלך. והנה נתבונן בדברי ס' החינוך על הלאו שלא לשבור עצם מן הפסח:

„ואל תחשוב בני לתפוס על דברי ולומר: ולמה יצוה אותנו השי"ת לעשות כל אלה לזכרון אותו הנס, הלא בזכרון אחד יעלה הדבר במחשבתנו ולא ישבח מפי זרענו? כי לא מחכמה תתפסני על זה ומחשבת הנזער ישיאך לדבר כן. ועתה בני אם בינה שמעה זאת והטת אוזןך ושמע, אלמדך בתורה ובמצוות: דע, כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם אם טוב ואם רע, ואפילו רשע גמיר בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום — אם יצרה רוחו וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות, ואפילו שלא לשם שמים, מיד ינטה אל הטוב, ובכח מעשיו ימית היצה"ר, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות. ואפילו אם יהיה אדם צדיק גמור ולבבו ישר ותמים, חפץ בתורה ובמצוות, אם אולי יעסוק תמיד בדברים של דופי, כאילו תאמר דרך משל שהכריתו המלך ומנהו באומנות רעה, באמת אם כל עסקו תמיד כל היום באותה אומנות, ישוב בזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור, כי ידוע הדבר ואמת, שכל אדם נפעל כפי פעולותיו כמו שאמרנו. ועל כן אמרו חז"ל רצה המקום לזכות ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, כדי להתפסם בהן כל מחשבותינו ולהיות בהן כל עסקנו להטיב לנו באחריתנו, כי מתוך הפעולות הטובות אנהנו נפעלים להיות טובים וזוכים לחיי עד."

38

Shabbat Shurim - pg 196

In a similar way, the command to love God can be understood as a description, rather than a command. As a command, it is at first difficult to understand. How can one be ordered to love? How can an emotion be prescribed? The emotion, however, exists in the heart of man: the love of God is natural to him, integral to his soul. It is a sub-conscious yearning towards God that only has to be realised, to be allowed to emerge to the surface of consciousness, by the removal of all obstructions, all the scum and debris of sin that embeds itself in man's soul. The labour of man is to rid himself of these foreign bodies—the negative aspect of the pursuit of sanctity, the aspect that lies within man's power: then he will lay bare the ardent purity of his deepest nature, the love of God that lies buried in his heart.

43

Solomon reiterates this point when he says: "Reverence of G-d will increase days, while the years of

the wicked will be shortened" (Proverbs 10:27), upon which Rabbi Samson Raphael Hirsch comments, "The G-d-fearing man lives in terms of days, and the lawless one in terms of years." Living in terms of years instead of days may cause one to reject the laws of the Torah because they appear to be too great a challenge. And finally, David says, "Blessed is G-d, day by day. He burdens us, the G-d of our salvation" (Psalms 68:20).

* The spiritual person is thus yashar, directing himself day by day toward his ultimate goal, and trusting that by committing himself to the Divine will, he will merit being led by G-d along the path of righteousness.